

Ne že by to nebylo město. Ale nebylo. Už první pohled musel trknout. Město? Určitě snad možná rozhodně asi ne.

Na náměstí lemované lípami každou sobotu probíhal trh. Nabí-zelo se všechno možné, nejen papriky a rajčata, či škvarky. Páté kolo od vozu, deštníky, krumpáč bez hrábí, s hráběmi, samotné hrábě. Na dračku šel domácí chleba. Vydržel i týden. Ale snědl se už v úterý. Najedlo se, popilo. Prostě všeho chuť. I drbárna.

„Zalejvám to, hnojím a vono to neroste. Má to cenu?“ naštvála se Krucká.

„Jestli jste to nepřehnojila,“ namítla Hánová.

„Ale né. Jen tak trochu.“

„A nedala jste toho málo?“

„Ale né. Akorát. Dát víc, bylo by to hodně.“

„A nepřelila jste to? To by uhnulo.“

„Kdepák. Pár kapek.“

„Jestli toho nebylo málo.“

„Ale né. Akorát.“

„Tak to muselo vyrůst.“

„Nevyrostlo.“

„Tak to vidíte.“

U nespokojené Krucké a Hánové postavil Kadlec židli a o opě-radlo opřel obraz.

„Zase jste to vylepšil?“ řekla Hánová.

„No jo,“ kývl Kadlec. „Přidal jsem pár stromů a kouká z nich srnka. A hodil jsem to do léta, takže tadyhle z komína už kouř nejde.“

„Jestli si dobře vzpomínám, původně to bylo koupaliště,“ řekla Hánová.

„Kdepak,“ opravil ji Kadlec. „Původně to bylo zátiší s pařezem. Koupaliště přišlo až po... až po...“ vzpomínal, „až pak.“

„Před těmi stromy tam stála stodola, ne?“ pravila Krucká.

„Tu jsem strnul,“ souhlasil Kadlec. „Takhle je to lepší.“

„A co s tím příště?“ zeptala se Hánová.

Kadlec se zamyslel. „Až co řekne inspirace.“ A po chvíli dodal: „Takovej výlov rybníka...“ A pokrčil rameny.

„To už by tam ta srnka nebyla,“ prohodila Krucká.

„To by tam byla ryba,“ řekl Kadlec.

Na náměstí vjížděla protažená kára, tažená Purkrábkem. Hlaholil: „Už se to veze! Už je to tady! Kytky, kaktusy, túje! Kdo nemá zájem, ať nechodí! Tedy ať si chodí, ale né ke mně!“

Kára byla obložená tímhle a toto a vůbec. Zastavil na nejbližším volném místě a zájemci zahradnického ducha se u něj průběžně srocovali a vybírali.

Krucká se zastavila se svým problémem. „To víte,“ vysvětlil jí Purkrábek, „holt se stane, ať byste se snažila jakkoli, že i člověk se nepovede.“ A nabídl jí kaktus. „To je tutovka.“

„Ale ten píchá, ne?“ namítla Krucká.

„Co píchá, to se nehladí,“ pozdvihl obočí Purkrábek.

Krucká zavrtěla hlavou. „Ale píchá.“

Boula vstával dřív a po osmé měl poctivé bramborákové těsto hotové. Vždycky to byla bašta. Na závěr vzorek ochutnal, někdy přisolil, a kývl. Naložil ho do auta, přidal plynovou bombu, pánve, olej, skládací stůl, tácky a naposled v neposlední řadě Boulovou. A přemístili se na náměstí.

Ještě než škrtl sirkou, objevil se Plášil. „No nazdar,“ pozdravil ho Boula. „Ty máš rád ty kulatý jídla, co? Bramborák, knedlíky, hrášek...“

„Peč a nežvaň,“ utrousil Plášil.

„Čtyři?“

„Pro začátek.“

Čtyři se vešly na dvě velké pánve. Plášil je v oparu vábně vůně nedočkavě pozoroval.

„Nechceš si dát dvě a potom dvě?“ řekl za ním stojící Sváček.

„Proč?“

„Než ty první dvě sníš, ty druhý dvě se zatím udělej a budeš je mít čerstvý.“

„A ty ty první dvě zatím sežereš. Žádný takový. Já chce čtyři a hotovo.“

Konečně držel tácek se čtyřmi bramboráky. Uloupl první sousto a s přimhouřenýma očima a pozdviženou hlavou ho slastně vy-chutnával a odcházel. Vrazil do přecházejícího Pulpána a všechno to lahodné a omamné se válelo po zemi.

Pulpán mu řekl: „Máš pravdu. Přežírat se je pitomost.“ A šel dál.

Plášil s těžkým srdcem skvost sesbíral a hodil do koše a stoupl si na konec již čtyřčlenné fronty.

„Já si dám taky čtyři,“ řekl Sváček Boulovi.

„Jak to,“ houkl na něj Plášil, „chtěl jsi dva.“

Sváček se na něj podíval a vlídně řekl: „Ale teď chci čtyři.“

„Jsi nenažranec,“ křikl na něj Plášil.

„Zač je ten krumpáč?“

„Je zachovalej a má rodokmen. Za dvě stovky,“ řekl Motl.

„Rodokmen? Krumpáč má rodokmen?“ podivil se Hubert.

Motl kývl. „Počůrávala ho fenka s papírama. Vzácná rasa.“

„Vzácná rasa. Mohla bejt zlatá! I po tý ušlechtilý moči mohla ta násada normálně uhnít.“

„Uhníla. Taky ho dávám za stovku.“

„Za padesát je moc.“

„Tak za třicet.“

„Za třicet a na splátky. Tady máte pětku.“ A krumpáč si vzal.

„Ale já ho ukrad starostovi,“ řekl Motl.

Hubert se zarazil, krumpáč pustil na zem a šel pryč. Motl si pomyslel - na vočůrávání nemá papíry - a pětku schoval do kapsy. Stačí, když kape.

„Ahoj, Marie.“

„Nazdar, Vlasto.“

„Vezmu si od každého dva a s marmeládou do ruky.“

Marie dala šest koláčů do sáčku a jeden jí podala.

Vlasta se zakousla. „Co Jarda? Zase se mu včera chtělo?“

„Copak chtělo by se mu. Ale hnul si záda a žije v předklonu.“

„Co dělal?“

„Chtěl pohladit kočku.“ Marie pokrčila rameny. „Ještě chtěl, abych ho do té hospody odvezla. Když jsem mu řekla, jak by to pivo do sebe líl, když se nenarovná, dal pokoj. A vzal si lahvovej a pil ho brčkem.“

„Došla mu šťáva. Musel tankovat,“ řekla Vlasta a obě se usmály.

U nablýskané škodovky, zářící novotou, za stěračem s cedulí - Prodám 50 000 - postával mladší pokušující Matoušek. Okolí si nevěšil, hleděl k zemi.

Málek, lehce před duchodem, si auto prohlížel. „Jakpak je starý?“

„Dva roky šest měsíců šest dní,“ utrousil Matoušek.

Málek se na něj trochu překvapeně podíval a dál auto obcházel. „Kolik má najeto?“

„Kolem dvaceti šesti tisíc,“ pravil bez zájmu Matoušek.

Málkovi se něco nezdálo. „Je bouraný?“

Matoušek zavrtěl hlavou a pokynul hlavou. „Jenom před chvílí jsem ho trochu škrábnul.“

„Má nějakou vadu?“ zeptal se Málek.

Matoušek opět zavrtěl hlavou.

„A chcete za něj padesát tisíc?“

Matoušek kývl.

Málek to nechápal. Perfektní fáro a za takovou cenu? To je zadarmo. „Nic mi do toho není, ale proděláte. Dostal byste za něj daleko víc.“

„To je mi jedno,“ odbyl ho Matoušek. „Už ho nechci vidět.“ A zapálil si další cigaretu.

Málek pomalu obešel auto a tiše se zeptal: „Co se vám stalo?“

Matoušek hleděl na dlažbu a kouřil. Vajgla odhodil a zapálil si další. Málek ho tiše sledoval. Při další cigaretě Matoušek promluvil. „Odešla ode mě.“

„Manželka?“

Matoušek kývl. A po chvíli se rozpovídal. „To auto jsem koupil po svatbě. A včera mi řekla, že podala žádost o rozvod. Sbalila se, dala to do bouráku k frajerovi, kterej na ni čekal, a odjeli. Tahle kára by mi ji pořád připomínala.“

„Podívejte,“ řekl Málek, „věci se nemají řešit, když s vámi cloumají emoce. V životě holt není všechno růžový. Jezdit potřebujete, že jo.“ Matoušek kývl. „Něco vám navrhu. Já mám šunku. Ale je spolehlivá. Půjčím vám ji, kámoš ten škrábanec na tý vaší krasavici opraví a já ji prodám, jak se patří a peníze vám dám. Hodíme to na papír, abyste byl klidnej. Co vy na to?“

Matoušek na něj pohlédl.

„Věříte mi?“ řekl Málek.

Matoušek kývl. „Děkuju,“ špitl. A podali si ruce.

„Kdo prodává ten auťák?“ přistoupil k nim Fábera. „Já bych ho bral.“

„To už je vyřízený,“ sundal Málek ceduli z pod stěrače a s Matouškem nasedli.

„Dám šedesát,“ navrhl Fábera.

„Pán mi slevil na čtyřicet,“ sdělil mu Málek. „Jedem doleva,“ řekl Matouškovi.

Fábera našťavaně sledoval ujíždějící dobrou kšeft.

Nevelké výšky Polipský, střízlík, nezanedbatelně zanedbaného ošacení, s bekovkou, se tradičně zastavil mezi lidmi a dal se do řečnění.

„Pořídte si šaty na schůzovou činnost. Ondulace neškodí. Když si pak zacpete uši, podpoří to vaše estetické cítění. Při hlasování ruku zásadně nezvedáte. Mohlo by vám lupnout v zádech.“

Polipský přehodil výhybku. „Nepoužívejte výtahy, kde nejsou. Při nákupu hrábí pozor na nakřápnutou tyč. O něco ji opřete a tvrdě na ni nasedněte. I dvakrát třikrát. Praskne-li, od koupi ustupte.“

Návštěvníci trhu se u něj zastavovali a pobaveně poslouchali. Byli zvědaví, co ten Polipsák, jak mu říkali, přes týden zase vymyslel. Jeho studnice byla nevyčerpatelná.

„A jsme u potentátů. Jsou takoví, kteří před projevem jdou na jatka a těm sviním, prasatům, beranům, kravám, volům ho řeknou. A když nic nenamítají, jdou s tím před lidi. Ale jiný jdou rovnou před lidi a na jatka pošle je.“

Ponechme Polipsáka svým rozumům. Žila tu v domku babka Stajnová, řečená Stajnska. Každé ráno vzala koště a na náměstí zametala.

Jednou v zimě šel kolem jejího domku Brůček a zděsil se. Střechou mezi taškami unikal dým. Stajnska tam bezradně stála. Místní na to se zájmem koukali. Brůček odhodil aktovku, otevřel dveře a zmizel. Za chvíli otevřel okno a pouštěl dým ven. Pak se objevil se žhavým popelem, vysypal ho a zamířil zpátky. Křikl na paní Stajnovou: „Máte zacpanej komín!“

Postupně kamna vybral a unikající dým ztrácel na síle. Brůček Stajnsce poradil, ať si nechá komín protáhnout, sebral aktovku a odcházel.

A teď popíjeli s kamarádem Lučinou pivo.

„Tak co, pořád?“ zeptal se Lučina.

Brůček pokrčil bezradně rameny. „Včera mi třeba přišel pohled z Karlových Varů od nějakýho Jirky. A přál mi k narozeninám. Já ho neznám. Každý den dostávám i několik blahopřání. I z Budvaru a Prazdroje. Od Bernarda a Samsonu. Z Čech i ciziny. Z Polska, ze Slovinska, z Francie. Co píšou nevím, umím jen česky. Přišel pohled z Číny. Čínsky psaný. Z mateřské školky z jižní Moravy mi poslali plno hezkých kreseb. Ať se mám hezky. Z Liberce mi přišel pozdrav - Přejeme pevné zbytky zdraví. Zdraví pacienti. - Chápeš to?“

„A ty lidi fakt neznáš?“ zeptal se Lučina.

„Ani jednoho.“ zavrtěl hlavou Brůček. „Leda snad toho Číňana, když jsme skoro sousedi.“

„Třeba je to Číňanka,“ prohodil Lučina. „Podle podpisu to nepoznáš.“

„Nech si kecy,“ řekl Brůček a napil se. „To přece není normální.“

Kdybys tak věděl, pomyslel si Lučina. Nápad vzešel od kamarádů v hospodě. Brůčkovi se blížily padesátiny. A to by se mělo pořádně oslavit. Vyrobili spoustu kartiček - Fajn Brůček slaví padesátiny. Pošli mu čumkartu. - A připsali jeho adresu. Zapojili své známé a ti to měli šířit dál. Sami kartičky rozdávali kolemjdoucím ve vzdálenějším okolí. Lučina si vzal den dovolené a v Praze obešel několik velvyslanectví, i čínské, s prosbou, jestli by se nezapojili. Nikde ho nevyhodili. A mezi Pražany taky rozdál spoustu kartiček. Poslali je také do českých pivovarů. Rozhodili sítě do všech možných stran. Teď už jen čekali, kde se urodí. A rodilo se!

Lučina nadhodil: „Jestli to není nějaká chyba pošty?“

„Jaká chyba pošty?“ durdil se Brůček. „Je tam moje adresa.“

„Jo ona je tam tvoje adresa. Takhle!“ pochopil Lučina. „To jsi ale neřek.“

„Jak by mi to jinak došlo.“

„To máš pravdu. To mi nedošlo.“

„Mám už toho plný krabice.“ A Brůček ještě dodal: „A plný kecky.“

Lučina se zamyslel. „Člověk někdy netuší, jak je známej.“

Brůček se něj podezíravě zahleděl. Ale Lučina jen spokojeně pil pivo.

Dorazila místní kutálka. Trubku hrál Švec, trombón Švec, heligon Švec. Příbuzní nebyli. Říkali si Tři Kadleci. Trumpetista byl truhlář, trombónista švec. Tedy Švec byl švec. A heligonista hrál na heligon. Byl hajným. Nejmladší byl Švec trubka, lehce přes čtyřicet, nejstarší Švec heligonka, let padesát, Švec trombón ještě o trochu starší. Měli ještě mladou zpěvačku Helenu Kahounovou. Ještě nedávno zpívala málo. Téměř vůbec. Byla často nemocná. Zvláště v čase vystoupení. Manžel byl žárlivý. Zpívala by v loňských zimních patnácti dnech. Kdy byla zdravá.